

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologiæ Polemicæ Universæ

Pichler, Vitus

Augustæ Vindelicorum, Anno MDCCXIII.

Syllogismus 1. De Antiquitate doctrinæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39374

suma serie per Majorum suorum nomina devenire possint usque ad Auctorem stirpis suæ longè clarissimum, nobilissimum v. g. ad Carolum M. ad Julium Cæsarem &c. Ita Sponsa Christi, nimirum Ecclesia, non alia illustriori nota se probat nobilissimam, quàm si seriè nunquam interrupta retro gradi possit per continuam Episcoporum successionem usque ad ipsos Apostolos, usque ad primum Ecclesie Caput D. Petrum, imò ad ipsum Fundatorem Christum JESUM, in quo utique summa nobilitas. Quo igitur Ecclesia est antiquior, eò est nobilior. Unde

2. Sciendum 2. Triplici Syllogismo à nobis notam Antiquitatis, qua dignoscatur evidenter vera à falsa Ecclesia, pertractandam: in 1. antiquitatem continuæ successionis in doctrina Christi & Apostolorum: in 2. antiquitatem continuæ successionis Episcoporum seu

Pastorum: in 3. antiquitatem & nobilitatem Originis.

3. Sciendum 3. Quòd non alios, nisi negativos, Syllogismos in singulis notis formaturus sum; cum præcipuus finis sit, ostendere falsitatem sectæ Lutheranorum, & per consequens omnium Apostatarum ab Ecclesia Antiqua: semper tamen reflexio fiet ad Ecclesiam Romanam, utrùm hæ notæ, quas Lutheranorum cæui non convenire demonstrabimus, conveniant Romano-Catholicæ Ecclesie. Atque sic primario ex quatuor notis supra memoratis argumenta *negativa* depromam, secundario *affirmativa*. Licet enim fortè non in singulis scorsim bonum sit argumentum affirmativum, bonum tamen est in singulis argumentum negativum, ita ut, ubi vel unica ex recensendis notis non reperitur, ibi vera Christi Ecclesia non sit.

SYLLOGISMUS I.

Vera Christi Ecclesia debet habere doctrinam antiquissimam, continua successione à Christo & Apostolis derivatam.

Sed Lutherana non habet doctrinam antiquissimam, continua successione à Christo & Apostolis derivatam.

Ergo Lutherana non est vera Christi Ecclesia.

Major patet

4. 1. Ex Scriptura S. quæ de Ecclesia & viris fidelibus dicit: *Superedificati su-*

per fundamentum Apostolorum & Prophetarum ipso summo angulari lapide Christo JESU. Eph. 2. v. 20. Tu es Petrus, & super hanc Petram edificabo Ec-

*Ecclesiam meam, & porta inferi non
prevalerunt adversus eam. Mat. 16. v.
18. Hic (JESUS) erit magnus, &
filius Altissimi vocabitur, & dabit illi
Dominus DEUS sedem David Patris
ejus, & regnabit in Domo Jacob (in
Ecclesia) in aeternum, & regni ejus non
erit finis. Luc. 1. v. 32. 33. Huc
pertinent etiam illi textus, quibus
probavimus supra Perpetuitatem Eccle-
siae, & Indefeclibilitatem in rebus fidei.
Idem praeannuntiant Prophetæ in Anti-
quo Testamento. In diebus Regnorum
illorum suscitabit DEUS Caeli Regnum,
quod in aeternum non dissipabitur. Dan.
2. v. 44. Sponsabote mihi in sempiter-
num. Osee 2. v. 19. Sponsabo te
mihi in fide. v. 20. Qui & similes tex-
tus satis clarè docent, veram Christi
Ecclesiam debere ab ipso Christo esse
fundatam, ab Apostolis propagatam,
& continua successione conservatam us-
que ad finem mundi, adeoque doctri-
nam veram Ecclesiae debere esse antiquis-
simam & semper conservatam.*

2. Ex Symbolo tum Apostolico tum
Nicano; quod utrumque à Lutheranis
admittendum est. Nicannum clarè &
explicitè veram Ecclesiam vocat *Apostoli-
cam*, adeoque ab Apostolis continua
ejusdem doctrinae serie propagatam,
cum vera Ecclesia semper & perpetuò
debeat dari in mundo juxta ea, quae de
Perpetuitate ejusdem diximus. Aposto-
licum autem veram Ecclesiam appellat
Catholicam: atqui verè proprièque
Catholicum, teste Vincentio Lirinensi
contra haereses c. 3. est, *id tenere, quod
ubique, quod semper, quod ab omnibus*

*creditum est. Notetur bene, quod
semper.*

3. Ex SS. Patribus, apud quos in-
dubitatum est, illam Ecclesiam, quae
post Christi & Apostolorum tempora
introducenda est, & quae in signum No-
vitatæ suae ab alio, quàm à Christo,
nomen trahit, uti Ariana ab Ario,
Pelagiana à Pelagio &c. falsam esse.
Audiamus S. Hier. in Dialogo contra
Luciferianos in fine. *Brevem tibi a-
periamque animi mei sententiam profe-
ram, in illa Ecclesia esse permanen-
dum, quae ab Apostolis fundata us-
que ad diem hanc durat. Sicubi au-
dieris, eos qui dicuntur Christi (seu
Christiani) non à Domino JESU Chri-
sto, sed à quoquam alio nuncupari,
ut puta Marcionitas, Valentinianos,
Montenses, sive Campitas, scito, non
esse Ecclesiam Christi; sed Antichri-
sti esse Synagogam. Ex hoc enim ipso,
quod postea instituti sunt, eos se esse
indicant, quos futuros Apostolus pra-
nuntiavit. 1. Tim. 4. Audiant &
notent sibi haec Lutherani, qui à Lu-
thero instituti, & nominati sunt. Idem
Hier. mox subjungit: *Nec sibi blandi-
antur, si de Scripturarum Capitulis
videntur sibi affirmare, quod dicunt;
cum & diabolus de Scripturis aliqua
sit locutus, & Scripturae non in legendo
consistant, sed intelligendo. Alioquin
si litteram sequimur, possumus & nos
quoque novum nobis dogma componere;
ut asseramus, in Ecclesiam non recipi-
endos, qui calceati sint, & duas
tunicas habeant. Notent sibi haec
iterum Lutherani, qui solis Scripturis,
C c 3 juxta**

Iuxta proprium dictamen intellectis, niti volunt. S. Epiphanius. hæresi 55. *Termini nobis positi sunt & fundamenta &c. Apostolorum Traditiones, & Scriptura Sancta, & Successiones doctrine &c. Nemo decipiatur novis fabulis.* S. Augustinus l. contra ep. fundamenti. c. 4. sic pronuntiat: *Tenet me in Ecclesie gremio auctoritas miraculis inchoata, spe nutrita, charitate aucta, vetustate firmata &c.* Item l. 4. de Baptis. cont. Donatist. c. 24. hanc tradit regulam: *Quod universa tenet Ecclesia, nec Concilij institutum, sed semper retentum est, non nisi auctoritate Apostolica traditum rectissime creditur.* Et epist. 118. ad Januarium: *Siquid tota per orbem frequentat Ecclesia; hoc quin ita faciendum sit, disputare insolentissima insania est:* Ergo Ecclesia nec in fidei Articulis, nec in Decretis morum errat unquam, sed semper & continuo retinet Doctrinam Christi, & Apostolorum. Irenæum, Basilium; Origenem, Tertullianum, & alios PP. brevitatis causâ omitto.

4. Ex ratione. Vera Christi Ecclesia utique debet esse fundata à Christo; ab hoc enim dicitur *Christiana*; & quidem non tantum pro paucis annis, sed pro omni tempore; eum Christus, utpote prudentissimus Architectus, sicut Ecclesiam suam non super arenam, sed super petram, nullo hostium insultu expugnabilem, ædificare portuerit, ita haud dubie voluerit, id exigente ejus Providentiâ & honore. Ergo vera Christi Ecclesia debet esse antiquissima, & à temporibus Christi, ac Apo-

stolorum continua ejusdem doctrinæ successione usque ad nos derivata.

5. Ex confessione propria Sectatorum; quippe Lutherani non tantum fatentur, veram Ecclesiam debere esse introductam à Christo, sed etiam docent in sua Confessione August. art. 7. *quod una sancta Ecclesia perpetuo mansura sit, in qua Evangelium pure docetur, & rectè administrantur Sacramenta.* Ergo Christi Ecclesia vera debet semper esse in mundo, & continuo eandem Christi doctrinam retinere; ergo Ecclesia Nova, quæ non perpetuo fuit à Christo, & Apostolorum temporibus, neque ejus doctrinam semper habuit, vera Christi Ecclesia non est.

Dices 1. Ecclesia est notior, quam antiquitas ejus; quia facilius est scire, hic aut illic esse Ecclesiam, quam scire, eam olim fuisse per multa sæcula: ergo antiquitas non potest esse nota vera Ecclesie. R. N. suppositum Antecedentis; non enim est questio de Ecclesia qualicumque, sed de Ecclesia vera Christi. Hæc veritas Ecclesie in se evidens non est, sicut evidens est, dari aliquam Ecclesiam; ejus tamen antiquitas, velut veritatis proprietas & nota, saltem moraliter est evidens, scilicet ex historijs, communi & constanti fama, temporum, locorum, & hominum cognitione.

Dices 2. Ex humanis adminiculis non debet pendere fides nostra, utpote Divina; historia autem, fama communis &c. sunt tantum motiva humana. R. Non pendet ab illis ut moraliter tantum certis, sed ut connexis cum illis

illis supernaturalibus signis, quæ denotare debent veram Ecclesiam, & à Deo permitti non possent, nisi revera essent locutio Dei supernaturalis, & metaphysicè certa; quippe fama de antiquitate & alijs notis veræ Ecclesiæ non potest esse imitabilis ab ulla secta falsa, adeoque redditur evidenter credibilis, quod sit supernaturalis, & metaphysicè certa, licet evidens sit moraliter tantum. Deinde licet hæc fama & historie tantum moraliter essent certæ, & non simul supernaturalis Dei locutio, tamen jam omnes tenerentur illam Ecclesiam sequi, pro qua stat moralis certitudo, & signa moraliter certa.

Dices 3. Si antiquitas doctrinæ, seu conformitas doctrinæ cum doctrina Christi & Apostolorum, potest esse nota veræ Ecclesiæ, tunc etiam pura Verbi prædicatio, ut volunt Lutherani, potest esse nota veræ Ecclesiæ; quia inter se hæc duo non distinguuntur: sed consequens à Catholicis non admittitur: ergo. N. M. quamvis enim realiter non distinguantur quoad rectum, potest tamen conformitas doctrinæ cum doctrina Christi & Apostolorum fieri nobis evidens per externam professionem Christi & Apostolorum, ac simul per professionem modernorum fidelium, licet ipsa veritas doctrinæ (quæ realiter est ipsa conformitas cum doctrina Apostolorum) non sit evidens. Pura prædicatio non potest esse nota, quia minus est cognita quam ipsa Ecclesia.

Minor demonstratur

1. Ex oppositione dogmatum, quæ Christus & Apostoli ex una, ex altera verò parte tenet Ecclesia Lutherana. 1.

Lutheranorum dogma & quidem præcipuum est, hominem justificari sola fide, sine ullis operibus præteritis, præsentibus, & futuris, scilicet penitentia, charitatis &c. ut expressè docet liber Concordiæ, p. 274. b. edit. Tubing. 1580. 2. Humanitatem Christi esse ubique, non minus ac ejus Divinitatem propter unitatem personæ, ut docet idem liber sæpius. 3. Unicam Scripturam sufficere, & audiendam esse, non Ecclesiam. 4. Mandata Dei observari non posse, nec necessariò debere, modo fortiter credatur fide speciali in Christum. 5. Bonis operibus justorum non reddi mercedem propriè dictam in cælis &c. At Christus & Apostoli è diametro docuerunt oppositum. I. Si penitentiam non egeritis, omnes similiter peribitis. Luc. 13. v. 5. Non omnis, qui dicit mihi Domine, Domine, intrabit in Regnum cælorum, sed qui facit voluntatem Patris mei. Mat. 7. v. 21. haud dubiò observando Decalogum. Ex operibus justificatur, & non ex fide tantum. Jac. 2. v. 24. Qui non diligit, manet in morte. 1. Jo. 3. v. 14. II. Si abiero, & præparavero vobis locum, iterum venio, & accipiam vos ad me ipsum, ut, ubi sum ego, & vos sitis. Jo. 14. v. 3. Venit JESUS, & stetit in medio. Jo. 20. v. 19. Surrexit, non est hic. Marc. 16. v. 6. III. Si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & Publicanus. Mat. 18. v. 17. IV. Si vis ad vitam ingredi, serva mandata. Mat. 19. v. 17. Qui dicit, se nosse eum, & mandata ejus non custodit, mendax est. Jo. 2. v. 4.

Si habuero omnem fidem, charitatem autem non habero, nihil sum, nihil mihi prodest. 1. Cor. 13. Charitatem autem non habet, qui non observat mandata. V. *Gaudete, & exultate, quoniam merces vestra copiosa est in caelis.* Mat. 5. v. 12. &c. Ergo Lutherana Ecclesia non habet doctrinam Christi, & Apostolorum.

2. Ex historijs, ex quibus (dato etiam, nunquam concessio, quod doctrina Lutheranorum conveniret cum Evangelio, cum doctrina Christi, & Apostolorum) nullatenus probari potest *continua successio* doctrinae Lutheranorum usque ad tempora Apostolorum: consequenter Apostolica non est, nec debitam habet antiquitatem; nam doctrina Christi, & Apostolorum nunquam interire, aut interrumpi potest. Jam per duo propè saecula petitur à Lutheranis, ut nominent vel unicam Provinciam, urbem, pagum, tugurium, communitatem quamcunque, in qua per decem saecula à Gregorio M. (quem nondum audent inter Antichristos numerare, utpote Papam verè sanctissimum, & pro tali ab omnibus semper habitum) usque ad Lutherum omnia prorsus dogmata credita sint, qua nunc creduntur à Lutheranis, eodem modo administrata Sacramenta &c. Petitur, ut nominent Doctores, imò vel unicum per mille & amplius annos, immediate Lutherum antegressos, qui in tota fidei doctrina conspiraverit cum Lutherò, & Lutheranis, qui docerit

1. Humanitatem Christi esse ubique.
2. Eum in Evcharistia non esse ante actualem sumptionem.
3. Sacrificium

Missa esse idololatriam. 4. Illos Scripturæ libros, quos Lutherani recipiunt, esse unicam regulam doctrinae fidei. 5. Romanum Pontificem esse Antichristum. 6. Invocationem Sanctorum esse idolomaniam. 7. SS. imaginum cultum esse idololatricum. 8. Duo tantum esse Sacramenta. 9. Non esse Purgatorium. 10. Vota & vitam monasticam esse superstitiosam &c. Hac, inquam, & cætera dogmata, quae hodie tenent Lutherani, vel tenuerunt, omnia fuisse credita ab ulla etiam minima communitate ante Lutherum, aut prædicata vel ab unico Doctore, ostendere jubentur Lutherani ex Historicis, qui utique non reticissent, si talis olim Religio fuisset in mundo; cum alia, etiam minutissima, ad Religionem spectantia, diligentissimè annotarint. Verùm hæc nec unicum quidem hominem ex tota antiquitate potuerunt nominare, qui ita credidisset, & docuisset in omnibus, ut credunt, & docent modò Lutherani. Et quomodo Lutheranismum velut ovum ostendant ante gallinam? Ergo ex defectu continuæ durationis non est Apostolica Lutheranorum secta.

3. Ex propria confessione Lutheri, & Lutheranorum. Nam Lutherus sæpius apertè faretur, suam doctrinam esse novam; in præf. to. 1. Lat. ait: *Solus primò eram, & certè ad tantas res tractandas ineptissimus, & indolentissimus; casu enim, non voluntate, nos studio in has turbas incidi, Deum ipsum testor.* In Brevi Confess. suam doctrinam vocat *novam, & supra modum scandalosam per universum mundum.*

L. de

1. de summa Mandatorum Dei dicit, *se neminem scire, qui de fide, & operibus rectè judicare potuerit, exceptis Apostolis.* De Captivitate Babylon. Tyrannis Papalis jam à multis seculis fidem extinxit. Contra Regem Angliæ gloriatur, *se ita produxisse Verbum Dei in lucem, ut à mille annis non fuit, Rufus de captiv. Babyl. contra Missam ait: Nec te moveat, quod totus orbis contrarium, & sensum, & usum habeat.* Et de abrog. Mill. l. 244. hos ferupulos patitur: *Tu solus sapiens? totne errant universi? tanta secula ignorarunt? &c.?* Similia repetuntur in præfatione Augustinæ Confessionis. *De justitia fidei omnia templa, monasteria, schola, denique libri omnes Theologorum recentium antea missi erant. Nemo docebat, peccata remitti per fidem Christi. Sacramenta impie profanata sunt, postquam recepta est opinio, quod ex opere operato justificent. Et hac opinio doctrinam fidei prorsus oppressit &c.* In art. 20. dicitur, *de hac doctrina (de sola fide justificante) olim fuisse alium silentium. Idem insinuant usitatissimæ locutiones Lutheranorum, quibus fidem suam vocare solent Evangelium renatum, renovatum, restitutum, reformatum, doctrinam reparatam, resuscitatam, postliminio reductam, restauratam, Evangelium Wittenbergæ capiens initium &c.* Unde & Lutherum passim appellant *Inceptorem Reformationis, Instauratorem collapsæ, vastatæ, desolatæ, dirutæ Ecclesiæ &c.* Ergo fatentur, suam Ecclesiam non continuò du-

R. P. Pichler Theol. Polemica,

râsse, & ante Lutherum saltem immediate non fuisse.

Reponunt 1. suam Ecclesiam esse eandem cum primitiva tempore Christi, & Apostolorum, cum eorum doctrinam in SS. Litteris expressam accuratè sequatur: ergo. R. 1. N. Ant. Ratio negandi patet ex dictis n. 6. Nec refert, quod Lutherani adducant pro se textulos quosdam Scripture, violenter in alienum sensum detortos, & juxta privatam sui spiritus interni dictamen explicatos; si enim hoc sufficeret, nulla daretur secta falsa & hæretica; quippe omnes hæretici sua falsa dogmata probârunt per quosdam textus juxta privatam spiritum explicatos: sic Ariani probabant, Filium esse minorem Patre ex illo Jo. 14. *Pater major me est: Christum non esse Deum ex illa Christi confessione, ut cognoscant te solum verum Deum.* Joan. 17. Sic Manichæi probabant, Christum non esse verum hominem ex illo Pauli ad Gal. 4. *in similitudinem hominum factus, & habitu inventus ut homo.* Sic Sabelliani probabant, Filium Divinum quoad Personalitatem non distingui à Patre realiter, ex illo Jo. 10. *Ego & Pater unum sumus.* R. 2. Hoc ipsum semper dixisse, & hodiequum dicere eodem jure posse omnes hæreticos; hi enim omnes sprete Ecclesiæ auctoritate thronicè jactant, suam doctrinam esse doctrinam Christi, & Apostolorum, idque probant provocando ad Scripturam: sic fecerunt Ariani, sic faciunt Calvinista, Zwingliani &c.

Dicent: Calvinista, & alij Sectarij non

D d

non possunt provocare ad Scripturam, quia non puram sequuntur Scripturam, sed ei aliquid addunt ex sua ratione. At vicissim dicent Calvinistæ & alij, Lutheranos deficere à Scriptura, & ei ex suo sensu aliquid addere, dum retinent imagines Sanctorum in templis suis, hostias, non panem usualem, distribuunt, Christum secundum humanitatem ubique existere asserunt &c. Anabaptistæ dicent, Lutheranos desererere Scripturam baptizando parvulos, Ariani, quia filium in Divinis credunt aequalem Patri &c.

2. Reponunt 2. Ecclesiam Lutheranam semper habuisse continuam successionem doctrinæ, & ante Lutherum Lutheranismum semper existisse, licet non sub hoc nomine, bene tamen sub nomine Ecclesiæ Christianæ, Apostolicæ, Catholicæ. R. 1. Hæc responsio imprimis est contra propriam Lutheri, & Lutheranorum confessionem n. 6. allatam. 2. Hæc dici possunt pariter & eodem jure à Calvinistis, Zwinglianis, & hæreticis omnibus. 3. Sub his nominibus *Ecclesiæ Christianæ, Catholicæ* &c. immediatè ante Lutherum non alia intelligebatur Religio nisi Romano-Catholica, quæ defacto ipsdem nominibus gaudet, & jure possessorio eadem sibi usurpat. Vel nominent aliam, cui hæc nomina fuerint ante Lutherum tributa, præter Romanam.

Dicent 1. In hac ipsa Romano-Catholica Ecclesia, seu in Papatu fuit Ecclesia Lutherana ante Lutherum, sed occulta, invisibilis, nempe in cordibus illorum, qui Scripturam, Symbolum Apostolorum, Decalogum, & oratio-

nem Dominicam retinebant, & omnem in Christo fiduciam reponerent, erroribus Papisticis non infecti, & ideo, quamvis essent in Papatu, non tamen erant de Papatu. R. 1. Id ipsum potest dici ab omnibus hæreticis, scilicet suæ sectæ addictos latuisse in Papatu. 2. Ecclesiam occultam statuerè est querere latebras, & fingere Ecclesiam Chymericam; cum Ecclesia invisibilis repugnet juxta superius dicta. 3. Quomodo tam audacter asserunt, fuisse aliquos in Papatu, Lutherana doctrinæ consentientes, cum isti à nullo, etiam qui illis temporibus vixit, cognosci potuerint? Quomodo innotuerunt Lutheranis? 4. Qui fuerunt in externa communione fidei cum Ecclesia Romana, ritè præsumuntur etiam fuisse in interna fidei communione quoad omnes articulos, nisi probetur contrarium; saltem præsumuntur omnes articulos credidisse implicite, explicitè verò saltem illos, quorum explicita notitia est necessaria ad salutem. 5. Non sufficit ad conservationem Ecclesiæ conservari tantum Scripturam, Symbolum Apostolorum, Decalogum &c. si in alios errores, & hæreses prolatur; sicut ruderata diruta domus non faciunt domum.

Dicent 2. Non est de essentia Ecclesiæ, ut semper sit visibilis, splendida, & conspicua, ut semper habeat liberum exercitium Religionis & publicum, Verbique prædicationem publicam: ergo. R. 1. N. Anr. fides enim ex auditu est, & non obtinetur sine prædicatione, sine Doctõrbus: sed prædicatione (uti & Sacramentorum administratio) juxta Lutheranos est de essen-

tiâ Ecclesiæ, & proprietâs illius inseparabilis; invisibiliter autem exerceri nequit. 2. Sit, quod Ecclesia Lutherana ante Lutherum non habuerit Doctores, & Prædicantes publicos, exercitium liberum & publicum; cum quaestio hic præcipuè tantum sit, utrum simpliciter habuerit aliquos, vel aliquem Doctorem & Prædicantem, profus eadem docentem, quæ nunc ab ipsis creduntur? Utrum simpliciter aliquam Ecclesiam, aliquod moderno simile Religionis exercitium habuerint, siue id publicum, siue privatum fuerit? Si habuerint, nomen vel unicum Doctorem, nomen unicum locum, aut tempus, quo fuerit hæc Ecclesia, istud exercitium; non enim hic queritur, qualis ante Lutherum fuerit Ecclesia Lutherana, an visibilis, illustris, an invisibilis, oppressa &c. sed an simpliciter fuerit, ubi fuerit, quos Doctores habuerit?

Dicent 3. Licet nesciatur, ubi fuerit ante Lutherum Lutherana Ecclesia, quinam ejus Doctores &c. malè tamen inde inferitur, eam & eos non existisse; cum à negatione nostræ cognitionis malè inferatur negatio rei, eò quod multa dentur, licet à nobis ignorentur. R. 1. Hoc effugio iterum se taceri poterunt omnes hæretici. 2. Nostrum argumentum non est purè negativum, sed fundatur in hac ratione positiva: semper fuerunt accurati Historici, qui res memorabiles, cujusmodi utique est Religio integra, annotarunt scripto pro Posterorum eruditione: cum igitur de doctrina & Ecclesia Lutherana ante Lutherum sub nullo nomine ac titulo

R. P. Pichler Theol. Polemica.

mentionem fecerint, prudentissimè inferitur, eam non existisse. 3. Lutheranis, utpote asserentibus, suam Ecclesiam sub alio nomine ante Lutherum existisse, & in Papatu fuisse, incumbit onus probandi: & quamdiu non sufficienter probaverint, & congruos testes adduxerint, tamdiu rectè à nobis negatur, nobisque patrocinatur argumentum negativum: qui enim aliquid affirmat, ille probare debet positivè; non ille, qui negat.

Dicent 4. Doctrina Lutherana Ecclesiæ semper viguit sub Papatu 1. in infantibus baptizatis. 2. in rudibus & simplicibus. 3. in morientibus, qui errores suos in agone agnoverunt, suæque merita nihil valere coram Deo videntes omnem spem salutis collocarunt in meritis Christi. Quo modo mortuus est Carolus V. Imperator, & D. Bernardus. R. 1. Cuilibet prudenti ex hac Adversariorum responsione, profus infanti, simplici, & ridicula, satis innotescere, in quas angustias redacti sint miseri, dum infantes, qui nec rationis, nec linguæ usum habent, simplices, qui vix sciunt, quid credant, certè non aliud credunt, quàm quod audiunt à suis Pastoribus, imò & ratione carentes pro testibus suæ fidei adducunt, æquales, vel etiam ineptiores quoad hoc Judæis, qui dormientes testes adhibere conati sunt ad negandam Resurrectionem Christi. R. 2. Hos testes eodem jure adhiberi posse pro se à Calvinistis, à Zwinglianis, ac omnibus hæreticis. R. 3. Infantes hos, utpote à Catholicis parentibus natos, Catholico ritu baptizatos, majori jure

D d.

adju-

adjudicari Ecclesie Romano-Catholice. Quod aliqui in agone fiduciam suam posuerint, & quidem unice in meritis Christi, suis meritis dissidentes, recte fecerunt, & minime contra doctrinam Ecclesie Catholice, quae quamvis doceat, hominem justum per opera sua bona mereri augmentum gloriae, docet tamen simul, hominem ex peccatore fieri justum gratis ex meritis Christi, quamvis non sine cooperatione hominis libera: item docet, hominem nunquam certo scire, utrum sit vere justus coram Deo, consequenter utrum habeat vera merita. Unde partim propter incertitudinem, utrum habeamus vera merita, partim ex humilitate, spem nostram recte in solis Christi meritis collocamus. Neque, qui ita moriuntur, moriuntur Lutheranicè, ut falsò, sine fronte, ac impiè cum omnium bonorum justa indignatione affingunt sanctissimo & Catholicissimo Bernardo, ac Augustissimo Imperatori Carolo V. non sine gravissima injuria Serenissimae Domus Austriae. An hoc est Lutheranicè mori, si quis distinctè confiteatur sua peccata Sacerdoti, sub una specie suscipiat Eucharistiam, prius devotè adoratam, si quis exequias Catholico ritu sibi viventi adhuc peragi velit, & quàm plurima Missae Sacrificia post obitum postulet, si inter viros Religiosos sibi assistentes, precibus juvantes &c. emoriatur (quae omnia fecit Carolus V.) quamvis fiduciam ponat in meritis Christi? Certè nemo sanus id dixerit. Sicut enim ad hoc, ut aliquis dicatur Catholicè mortuus, requiritur, ut in fide omnium articulo-

rum, quos tenet Ecclesia Romana, vitam finiat; ita ad hoc, ut quis Lutheranicè dicatur mortuus, necesse est, ut profiteatur fidem Lutheranicam, omnesque ejus articulos teneat usque ad finem. Unde R. 4. Edicant Lutherani, quinam & ubi fuerint isti simplices, illi Lutheranicè morientes? Memoratis duobus facta est summa injuria.

Dicent s. Semper fuerunt aliqui, qui se opponerent Papae, & fundamentales articulos Lutheranicis tenerent, uti Ecclesia Graeca, Waldenses, Hussitae &c. ergo semper fuerunt aliqui Lutherani. R. 1. Haec responsio causam Lutheranicam penitus jugulat, dum aperit schismaticos & haereticos pro sua fidei socijs adducunt, R. 2. N. Conf. Quamvis enim semper Ecclesia & Papa habuerit rebelles filios, propterea tamen nec illa desit esse Sponsa Christi, nec iste Caput fidelium; sicut Rex non desinit esse Caput Regni, licet quidam rebelles se illi opponant. R. 3. N. alterum membrum Antec. quippe nequaquam fundamentales Lutheranicis articulos tenuerunt ij, qui se opposuerunt Papae, de Ecclesia Graeca, quam dissideat ab eo in maximi momenti rebus; ostendimus in *Examine Polemico Augustanae Confessionis art. VI. De Waldensibus, Hussitis &c.* passim ostendunt Auctores, qui horum haereticorum errores recitant, praesertim Tannerus Anat. p. 2. demonst. 6. §. 5. Deinde statim redit quaestio, ubinam fuerit Ecclesia Lutherana ante Waldenses; Hussitas, Ecclesiam Graecam? R. 4. & quæro, quare hos sibi alumnos

attribuant potius Lutherani, quam Calvinistæ? quò jure majori? R. 5. Quæstio non est, an aliqui fuerint ante Lutherum, & quinam, qui *quedam* Lutheranorum dogmata tenuerunt, sed an, & quinam *omnia* tenuerint, sive ea vocaveris fundamentalia, sive accidentalialia; quam quidem divisionem rejecimus in materia de *Indifferentismo*. R. 6. Pessimam esse argumentationem, quàm Lutherani hic, & in libro, cui titulus est *Catalogus testium Veritatis* (falsitatis potius) adhibent, procedentes à particulari ad universale v. g. hoc modo: Ecclesia Græca negat Primatum Romano Pontifici: hoc facit etiam Lutherana: ergo Ecclesia Græca est Lutherana. Item: S. Justinus Martyr S. Scripturam summè æstimabat: hoc faciunt etiam Lutherani: ergo S. Justinus fuit Lutheranus. Quis non videt sophisma? An non etiam pari jure sic licet arguere: Mahumetes agnovit unum Deum: hoc faciunt etiam Lutherani: ergo Mahumetes fuit Lutheranus? Item hoc modo: hos habet os: Lutherus habuit os: ergo Lutherus fuit hos.

Cæterum si Lutherani velint sibi vindicare omnes, qui Romano Pontifici, & Ecclesie Romanæ se opposuerunt, omnino eorum fides erit valde vetusta, & aliquod totum successivum perantiquum; cæpit enim jam tempore Apostolorum, & duravit per omnia secula, dum varij hæretici, uti Simon Magus, Nicolaitæ, Ariani, Pelagiani, &c. successivè cæperunt se opponere Ecclesie Romanæ, ac ab ea discedere. Imò Catholici Doctores

eruditè ostendunt, quòd Lutherana secta sit combinata ex varijs jam olim damnatis hæresiarcharum erroribus, ut P. Georg. Scherer in *seinem Lutherischen Bettler, Mantel* / P. Marquardus Leo in *demonst. Cathol. & novissimè* in patenti folio succinctè P. Casparus Mändl, Collega meus Colendissimus, qui proposuit hunc Syllogismum. *Fides, que credit hereses, ab Universali sancta Ecclesia primorum 4. sæculorum damnata, est falsa fides: Lutherana est talis fides, que &c. ergo est falsa fides.* Mirum est, quos scrupulos habuerint Lutherani Praecones, & Magistri circa *Majorem* hujus Syllogismi, quæ tamen est optima, & evidentissima. Aliqui, quod planè risum movet omnibus Logicæ peritis, putabant, eam esse identicam, petitionem principij &c. uti M. Lomer & Horallector: alij aliam querebant in scirpocodum. An quia *Minorem* judicabant innegabilem? Atque sic Ecclesia Lutherana esset quidem pervetusta, & à temporibus Apostolorum secundum aliquam sui partem existens, non tamen esset *Apostolica*, cum fuisset sine Apostolorum doctrina, sed hæreticis consona.

An Ecclesia Romana habeat legitimam Antiquitatem, & continuam durationem doctrina?

R. omnino. Probatur 1. negativè. Non possunt Adversarij solido argumento evincere, quòd Ecclesia Romana, quam omnes fatentur olim fuisse veram, & Apostolicam, ab Apostolica

& Christi doctrina defecerit in ullo articulo fidei : ergo est in possessione suae antiquitatis, nec ex ea deieci potest, nisi luculentè probetur defectio : quod Adversarij nunquam præstiterunt, nec præstabunt deinceps, nisi ad Græcas Calendas.

Confirmatur. Si in Ecclesia Romana (aliquando juxta omnes vera) fuisset facta aliqua mutatio Religionis, & doctrinæ Apostolicæ circa articulum fidei, debuisset aliquod fidei dogma, quod Christus, vel Apostoli docuerunt, fuisse abolitum; vel novum, Apostolicæ doctrinæ contrarium, aut aliunde erroneum, fuisse introductum : sed neutrum probari potest ; deberet enim ostendi 1. dogma ipsum. 2. Auctor illius novus. 3. tempus, quo. 4. locus, ubi cæperit ejusmodi falsum dogma. Hæc enim quatuor in omni mutatione insigni ostendi possunt, & debent, uti nos facillimè demonstramus de hæreticis, ac Novatoribus, qui à nobis discedentes nova dogmata disseminarunt, vel antiqua abolere studuerunt : sic scimus dogma illud blasphemum (filium esse minorem Patre) ortum esse Auctore Ario, sacerdote Alexandrino circa annum Christi 324. sic scimus dogma illud pestilens (hominem sola fide justificari) introduci, & argutorium verò aboleri cæptum à Luthero Monacho in Saxonia anno Christi 1517. &c. Atqui nihil horum unquam probare potuerunt Adversarij de Ecclesia Romana.

Probatur 2. positivè. Romana Ecclesia saltem olim, & aliquando fuit vera Christi Ecclesia, & Apostolica

(quod quidem omnes Protestantes fatentur communi calculo, quamvis discrepent de tempore defectionis ; dum alij determinant sæculum III. alij IV. alij V. alij VI. alij, uti Centuriatores, nullum determinant tempus, sed dicunt, hanc defectionem paulatim, & insensibiliter contigisse, post VI. tamen sæculum de ea aperte constituisse, dum scilicet Papa titulum Universalis Episcopi sibi usurpavit, & sic Antichristum se ostendit : ex qua ipsa acculantium discordia patet, quam innocens Susanna (sit Ecclesia Romana) Romana Ecclesia, inquam, saltem aliquando fuit vera : ergo semper permanet, & adhuc permanet esse vera : cum vera Christi Ecclesia debeat esse perpetua, & semper infallibilis, ut supra demonstratum est, & portæ inferi contra eam, utpote ædificatam super petram, prævalere nequeant. Adeoque doctrinam Apostolicam continuè retinuit, & sic est antiquissima cum successione doctrinæ perpetua.

Probatur 3. Tempore Lutheri non alia in mundo erat Religio, saltem aliquis nominis, quam Paganismus, Judaismus, Mahumetanismus, Ecclesia Græca, Secta Hussitarum, & Ecclesia Romana. Jam de primis tribus nulla esse potest controversia, quia nec sunt Religiones Christianæ ; ex tribus autem posterioribus manifestè nulla fuit Apostolica, quàm Romana ; ab hac enim post 1000. & amplius annos pleno schismate se separavit Græcia, & Hussi primùm post 1300. annos suas hæreses spartit. Ergo vel nulla tunc fuit Ecclesia Apostolica, legitimam ætatem

hæc

habens, & vera; vel illa fuit evidenter Romana: illud prius nec Adversarij admittunt: ergo.

11. Probat 4. Specialiter ex Idiotismis Germanis, quod Ecclesia Romana tandem viguerit in nostra Germania, quamdiu hæc agnoscat Christum, atque per totam tempus, ex quo semel in eam introducta est fides, & Ecclesia Christi. Ex quibus evidenter sequitur, non tantum antiquiorem esse Ecclesiam Romanam, quam sit Lutherana, sed etiam admittere oportere unam ex his duobus, nempe vel Ecclesiam Romanam fuisse adhuc veram & Apostolicam, quando Germania nostra fuit conversa ad fidem Christi, & consequenter etiam hodie: vel in Germania nunquam fuisse veram fidem Christi, omnesque Majores nostros cum viris sanctissimis, qui fidem Christi in Germaniam induxerunt, & ideo ejus Apostoli rectè appellantur, fuisse idololatrias, hæreticos, infideles, damnatos &c. ac inter hos *S. Crescentem*, qui fuit discipulus S. Pauli, & primus Episcopus Moguntia, *S. Beatum*, qui jam à D. Petro dicitur fuisse constitutus Episcopus Constantiensis, *S. Maternum*, *S. Eucharium*, quorum prior Coloniensis, alter Trevirensis Episcopus à D. Petro missus est, *S. Lucium*, qui sæculo II. Evangelium prædicavit in Rætia. *S. Kiltanum*, qui Franconiam, *S. Rupertum*, qui Bavariam, *S. Bonifacium* qui alias Provincias Germaniæ fidem Christi edocuit sæculo VII. *S. Pirminium*, qui Alsatias & Suevos, *S. Ludgerum*, qui Saxones inferiores convertit sæculo VIII. *Carolus Ma-*

gnus, quo adnente Saxones ex integro fidem Christi receperunt sæculo IX. & alios viros Apostolicos, qui fidem Christi in Germaniam vel introduxerunt, vel amplificaverunt, vel etiam proprio sanguine rigarunt. Hos autem omnes, qui fidem Ecclesie Romanæ docuerunt nostros Majores, & Progenitores, fuisse meros Impostores, idololatrias, hæreticos, infideles, damnatos &c. & veram Christi Ecclesiam in Germania nunquam fuisse, nullus vel ex audacissimis Protestantibus concedit, & cuilibet, cui sana adhuc ratio & aliqua pietas est, per se incredibile videtur. Jam verò quod tempore Lutheri fuerit, & hodie illa ipsa fides Ecclesie Romana, quæ olim in Germaniam introducta est, in Germania fidei, seu Catholica persistat, demonstratur argumentis ex compito & trivio, ut loquitur Tertullianus in simili negotio, hoc est, ex vulgi, etiam hæretici, modis loquendi, & antiquissimos eorum vocabulorum ulu, quibus dudum, ut patet ex prisca libris, & Foundationum piarum litteris, ac traditione, certa mysteria, & fidei dogmata, cum Sectarijs nostri temporis modò controversa, exprimi consueverunt. Ea autem, quæ scè omnia desumpsi ex P. Gretseri libro, quem vocat *Murices Catholica & Germanica Antiquitatis*, ante 100. annos edito, reducam ad 4. Classès. In 1. afferam ea, quæ ad Evcharistiam. in 2. quæ ad reliqua Sacramenta. in 3. quæ ad Ministros Ecclesie, & statum Religiosum. in 4. quæ ad Ecclesiam, templa, ac ceremonias spectant.

E.

I. Circa *Eucharistiam* jam pridem ante Lutheranismum in usu erant, & adhuc sunt sequentia vocabula Germanica. 1. Consecratio vocabatur, ut hodie adhuc, die *Wandlung* / quæ vox significantissime exprimit *Transsubstantiationem*. 2. Ipsum Eucharistia Sacramentum more antiquissimo vocatur *unfers Heren Fronleichnam* / hoc est, *verum & sanctum Corpus Domini nostri*; quippe tò *Fron* apud antiquos Germanos idein significabat ac *sanctum*, vel *verum*, Et hinc alij vocabant hoc Sacramentum *Wahrlechnam*. Idem *Fron* accipiebatur subinde pro *præcipuum*, *primarium*, sic Altare summum appellabatur *Fron* / *Altar* / & atrium illud, quod est circa templum primarium, *Fron* / *Hoff*. 3. Missam à Latino vocant Germani *Mess*, de qua exstant hi rhythmici antiquissimi in paronesibus Tyrolis: *Wenne der Priester Messe thut / du Gottes Gnade kumbt halmen gleich / und wird das Brod Fleisch und Blut*. Quia verò in Ecclesiarum dedicationibus occasione Missæ solennioris ingens hominum multitudo confluebat, & sic distrabendis & permutandis rebus se offerebat opportunitas, advolarunt etiam mercatores, ac nundinas, & mercatores celebriores instituerunt, quibus postea sacrum nomen adhaerit, & appellari consueverunt *Mess*: uti *Brandfurter Mess* / *Leipziger Mess* &c. Præterea Germani Missam sæpius vocant, & jam olim vocarunt *Mess* / *Opffer* / & , qui celebrat Missam, dicitur *opfferen* à verbo Latino *offero*; ergo evidens est, anti-

quos Germanos habuisse Missam, eamque pro vero Sacrificio agnovisse.

II. Circa *reliqua Sacramenta* notatu digna sunt ista. 1. Antiqui Germani, quando jurabant per Sacramenta, non per duo vel tria, sed per *septem* Sacramenta jurare solebant, ut notat Gretserus in Muric. 2. Sacramentum Confirmationis à Latino *confirmare*, *confirmatio* vocant *Firmen* / *Firmung* / item *Crisma*, seu Latina, seu Græca hæc vox sit, *den Crisam*. Quò facit illud commune dictum de homine nauci: *Es ist Crisam und Tauff an ihm verlohren* / hoc est, Sacramentum Confirmationis, & Baptismi. 3. Sacramentum Ordinis apud Germanos nemo aliter nominat, quàm die *Priesterweyhe* / aut absolute die *Weyhe* / quæ vox Germanis antiquis significabat *Sacrum*, *Consecrationem*, *Sanctificationem*. Majores nostri, inquit l. de festis Hospiniæ nus Calvinista, *weyhen* *sacrare* dicebant. Sic in oratione Dominica antiquis rhythmicis composita ita exprimitur verba, *sanctificetur nomen tuum: Weyhe sey namo theiner*. Huc pertinent ista: *Ryech* / *Weyhe* / *dedicatio*, seu consecratio templi, *Weyhrauch* / thus Divino cultui consecratum, *Wasser weyhen* / *Salz weyhen* / consecrare aquam, salem, die *Weyhnacht* / *sancta nox*, *nox benedictionis*.

III. Circa Ministros Ecclesiæ, & statum Religiosum notandum est i. Quòd antiquissima vox *Priester* / originem habens à Græco *Presbyter*, Religionem Romano-Catholicam indicet, non Lutheranam, apud quam nullus est *Sacerdos*, quia nullum Sacrificium: sunt itaque Lutherani

Lutherani *sine Rege* (scilicet Pastore, & Judice supremo, ac Universali) *sine Lege* (cū suam libertatem Christianam nolint arctari præceptis) *sine Sacrificio* (nimirum sine Missa) consequenter *sine Altari, sine Sacerdote* &c. ut nunc maledicti Judæi. 2. Quod nunquam in antiquis Germanorum libris reperitur vox eum *Priesterin* / quod indicat, Sacerdotes semper fuisse calibes. 3. Quod Sacerdos à Germanis etiam vocari consueverit *Wass* / à Latino *Papa*, tenuibus mutatis in aspiratas more Germanis usitato: qua voce nihil aliud significatur, quàm *Pater, Vatter*. Hinc licet Lutherani has voces *Wass* / *Mess* *Wass* proferant animo injuriam inferendi Catholicis Sacerdotibus, tamen re ipsa injuriose non sunt, & aperte indicant, quàm antiqui apud Germanos sine Catholicis Sacerdotes, & quàm novelli sint Prædicantes; quis enim unquam legit in antiquis monumentis *Wort, Diener* / *Diener am Wort* &c. quibus nominibus suos Præcones appellant Lutherani? Ab eodem *Pape* vocabulo derivatur à Germanis quoque nomen *Papst* / quo summum Pontificem designant, & rectè quidem, quia is per antonomasiam est *Papa, Pater, Vatter*. Ab hoc Patre, Christi Vicario, D. Petri Successore longè gloriosus est Catholicis vocari *Papsten* / *Papstisch* / quàm Sæctarijs appellari *Lutherisch* / *Calvinisch* &c. ab excucillato *Luthero*, & infami *Calvino* &c. quia illud antiquitatem, istud novitatem indicat. 4. Quod Sacerdotes præcipui, & Antistites vocentur à Germanis *Bischöff*.

R. P. Prohler Theol. Polemica.

qua vox à Græco *ἐκκλησία* derivatur per aphæresin primæ litteræ, & per apocopen ultimæ, ac mutata tenui in aspiratam. Quis unquam hos Antistites apud Antiquos appellari legit *Suppenrentenden*? 5. Quod *Monasteria*, & *Claustra Religiosa* prorsus antiqua sint, indicant hæc & similia nomina, *Closter* à Latino *Clostrum* seu *Clastrum*, *Münster* à *Monasterio*, *München* urbs, dicta à *Monacho*, quem habet in suis insignibus, *Münchs*, *Münster* / *Wassens*, *Münster* / *Münsterling* / *Monasteriolum*, *Appenzell* / quasi *Abbas cella*. Quis unquam legit de aliquo loco, à Prædicantibus appellato, v. g. *Prædicantenhofen* / *Prædicanten*, *Münster* / *Prædicanten*, *Zell* / sicut *Wassens*, *Münster* / *Wassens*, *Hofen* &c.? 6. Quod in quibusdam templis Religiosorum, quæ Sæctarijs cesserunt in prædam, adhuc nomen Catholicum retineatur v. g. *bey den Barsüßeren* / *bey den Predigeren* &c. quod evidens signum est, hujusmodi domicilia non pro his inquilinis, sed pro Religiosis extructa esse.

IV. Circa *Ecclesiam, templa, & ceremonias* notandum est 1. ipsum nomen *Catholisch* à Græco *καθολικὴ* deductum, hinc enim colligitur, quod Germani fidem suam semper crediderint esse Catholicam, *Allgemein* / consequenter veram, ac illam, quam Christus per totum orbem prædicari voluit. 2. Templum à Germanis semper appellatum fuisse *Ritsh* à Græco *εὐαγγέλιον*, latine *Dominicum*; unde Germanis primariâ templa vocantur *Dom*, vel

Et

Thum

Thun, Kirhen. Hæc autem templa fuisse Deo specialiter consecrata, ac dedicata, indicat vox *Kirch, Wyh / dedicatio templi*, quam quidem Lutherani etiam celebrant, sed in culina tantum & popina. 3. Ipsos Sectarios (si velint intelligi) cogi certa templa in d. & oppida à certis Sanctis, etiam Religiosis, Sacerdotibus, Abbatibus, Episcopis &c. indigetare, quos tamen coli, & invocari prohibent, v. g. bey Unser Lieben Frauen / bey St. Ulrich / bey St. Nelas / bey St. Gallen / bey St. Blas / bey St. Catharina / bey St. Anna / bey St. Veit &c. Quibus nuncupationibus indicatur, ab antiquis Germanis Sanctos fuisse veneratione, & invocatione cultos; ut enim eorum impetrarent patrocinia, ejusmodi loca ac templa ipsi dedicata sunt. 4. De mortuis loquentes consuevit dicere: *Helf ihu Gott / tröst ihu Gott / Gott sey ihm gnädig* &c. quibus bene precandi formulis indicatur, Germanos jam olim credidisse Purgatorium, cum existentes in calo non indigeant ejusmodi precibus, existentes autem in inferno nihil inde juventur. 5. Mendicos dicere solitos: *Bergelt's Gott / Deus compenset, remuneret*; sed cur optarent mercedem, si nulla hominis apud Deum essent merita, hoc est, opera mercede apud Deum digna? 6. Varios anni dies à certis ceremonijs appellari etiam à Sectarijs debere (si velint intelligi) v. g. der Ascher / Mittwoch à cineribus benedictis super capita spargi solitis, die Fastnacht / hoc est, Fastnacht à jejuniis Quadragesimali, der Palmtag, à benedictione & gesta-

tione Palmarum, die Creuz / Wochen à crucibus præferri solitis in supplicationibus, quæ in illa hebdomade instituntur; unde ire ad supplicationes, seu Processiones vocant mit dem Creuz gehen / Viechtmeß / quasi *Missa luminum* à cereis, quæ in festo Purificationis benedicuntur, & accenduntur &c. 7. Germanos benedictionem, & benedicere expressisse per vocem *Segen / segnen* à latino *signo*, scilicet i mutato in e Suevorum more, quasi esset *segno*. Unde dum dicunt, *segne dich* / idem est, ac *zeichne dich mit dem Zeichen des H. Creuzes*; nam signo S. Crucis fieri solent benedictiones. En! quam antiquus apud Germanos S. Crucis, & Benedictionum sit usus. Atque hæc & similia vocabula, ac loquendi formula, jam cum ipsa fide Christiana in Germaniam introducta, continuo in usu esse perrexerunt (vel edidisse aliam & recentiorum earum originem) ac simul manifestè indicant, fidem Romanæ Ecclesiæ, non Lutherana, apud nostros Majores fuisse. Ut adeo vel Germania nunquam habuerit veram Christi fidem, quod admittere durum, & stultum est; vel Ecclesiæ Romanae habuerit, & adhuc habeat veram, & antiquæ fidei doctrinam.

Ob. 1. Neque Catholici possunt ostendere, ea omnia à fidelibus fuisse credita ante 1200. 1300. 1400. annos, quæ creduntur ab ipsis: ergo nec ipsi habent continam successiorem in doctrina Apostolica. 2. Quamvis nominari nequeat auctor, tempus &c. novi dogmatis, tamen potuit successi-

vē irreperere error, & dormientibus pastoribus ab inimico supereminari zizania; ergo. R. ad 1. Catholici tamdiu persistunt in possessione pacifica, & quæta præscriptione fidei antiquæ, quamdiu ab adversariis non fuerit manifestè ostensa defectio, error, & apostasia. Ad 2. Licet errores successivè irrepissent in Ecclesiam Romanam, deberet tamen nominari posse iste error, falsum dogma, imò auctor & tempus, cum errores totius Ecclesiæ circa res fidei non possint latenter, & nemine advertente, propter gravitatem rei introduci. Sic licet Lutherus successivè suos errores, & falsa dogmata sparsit, incipiendo ab Indulgentiis &c. tamen sciuntur errores, auctor, tempus, & locus.

23. Ob. 2. Ecclesia Romana moderna in multis adversatur doctrinæ Apostolicæ v. g. in Transsubstantiatione, Missa, Cæna Domini, Purgatorio, Invocatione Sanctorum &c. ergo non ampliùs habet doctrinam antiquam. 2. Pontifices, & Concilia invexerunt multas novitates, de quibus nihil sciebant Veteres: ergo. R. 1. generatim, quòd multa quidem successu temporis ab Ecclesia Romana fuerint explicitè definita, ac pro articulis fidei declarata quæ priùs tantùm credebantur implicitè, utpote in Scripturis, & Traditionibus non clarè expressa; nunquam tamen aliquid definitum est contra

Scripturam, Traditionem, & doctrinam Apostolicam; illud priùs non tollit identitatem fidei, cum eisdem articulos semper crediderint fideles, licet non semper omnes explicitè, utpote nondum explicitè revelatos; antiqui tamen semper debebant esse parati credere omne id, quod explicitè fuerit ab Ecclesia aliquando definitum. Deinde potest fieri mutatio circa ritus & ceremonias, item circa leges pro varietate circumstantiarum sine detrimento fidei. Demum multa finguntur ab hæreticis, & sparguntur falsa v. g. quòd iste vel ille Pontifex instituerit Confessionis Sacramentum, Sacrificium Missæ, Purgatorium &c. cum tamen solum aliquam circumstantiam, aut ritum extrinsecum addiderint, vel Mysterium magis declaraverint &c. Unde R. 2. speciatim ad 1. N. A. vel Dist. juxta explicationem paulò antè datam. Ad 2. D. A. invexerunt novitates in dogmatis N. A. in ritibus C. Ant. Vel invexerunt novitates, declarando & explicitè definiendos ea, quæ priùs tantùm implicitè continebantur in Verbo Dei scripto, vel tradito C. Ant. contraria dogmata statuendo, vel priora abolendo N. A. & C. Plura adducere hujus loci non est, sed spectat ad particulares particularium materiarum tractatus.